

Előterjesztés
a
Képviselő-testület 2020. június 25-ei ülésére

Eljárás kezdeményezése Jánoshalma Város területén műemléki jelentőségű terület védettségének megszüntetésére a Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárságánál

Előzmények

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Dél-alföldi Irodája a 490/2511/003/2009. ügyiratszámú határozatával Jánoshalma történeti belvárosának egy részét ideiglenes műemléki védelem alá helyezte a KÖH által 2009. április 28. napján tartott helyszíni bejárást követően.

A védelem egy éves időtartamra szólt.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. tv. 31.§ (2) bekezdése értelmében „Az ideiglenes védelem kormányrendeletben meghatározott feltételek mellett indokolt esetben egyszer és legfeljebb további egy évre meghosszabbítható.”

A Hivatal élve a fent hivatkozott jogszabályi lehetőséggel 2010. május 10. napján kelt 490/2665/2010. számú határozatával az ideiglenes védelmet további egy évre, 2011. május 15. napjáig meghosszabbította.

Az időközben átalakult Örökségvédelmi Hatóság Csongrád Megyei Kormányhivatal Kulturális Örökségvédelmi Irodája a 2011. május 15. napján kelt 490/2029/2011. számú határozatával azonban ismételten, azaz harmadik alkalommal is ideiglenes védelem alá helyezte Jánoshalma Város városközponti területét.

Ezt követően a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Az egyes ingatlanok műemlékké nyilvánításáról, valamint műemléki jelentőségű területté nyilvánításáról, illetve műemléki védettségének megszüntetéséről szóló 53/2011. (VIII.25.) NEFMI rendelet 176.§ (1) bekezdésében műemléki területté nyilvánította a rendelet 9. mellékletben leírt határon belül, a 10. mellékletben szereplő térképen ábrázolt és a 11. mellékletben felsorolt ingatlanokat.

Álláspontom szerint azonban mind a Csongrád Megyei Kormányhivatal Kulturális Örökségvédelmi Irodája a harmadik ideiglenes védelem alá helyező határozatával, mind pedig a Nemzeti Erőforrás Minisztérium a műemléki területté nyilvánítás során a törvény szövegével ellentétesen járt el.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. tv. már fentebb idézett 31.§ (2) bekezdése értelmében ugyanis „Az ideiglenes védelem kormányrendeletben meghatározott feltételek mellett indokolt esetben egyszer és legfeljebb további egy évre meghosszabbítható.”

Azaz a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Dél-alföldi Irodájának 490/2511/003/2009. ügyiratszámú, ideiglenes műemléki védelem alá helyező határozata, valamint az ideiglenes

védelmet egy évvel meghosszabbító 490/2665/2010. számú határozata felel meg a vonatkozó törvény rendelkezéseinek.

Ugyanezen törvény 31.§ (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy *„Az ideiglenes védelem megszűnik a határozatban megjelölt időtartam elteltével, illetve a védetté nyilvánításról szóló rendelet hatálybalépésével.”*

Tekintettel arra, hogy a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Dél-alföldi Irodája által az ideiglenes védelem meghosszabbítása tárgyában hozott második határozatába az ideiglenes védelem 2011. május 15. napjáig került meghosszabbításra, az egyes ingatlanok műemlékké nyilvánításáról, valamint műemléki jelentőségű területté nyilvánításáról, illetve műemléki védettségének megszüntetéséről szóló 53/2011. (VIII.25.) NEFMI rendelet pedig csak 2011. szeptember 2. napján lépett hatályba, álláspontom szerint az ideiglenes védelem 2011. május 15. napjával a törvény erejénél fogva megszűnt.

Jánoshalma Városi Önkormányzat már kettő alkalommal is kérelemmel fordult az illetékes hatóságok felé, az 53/2011. (VIII.25.) NEFMI rendelet 176.§ (1) bekezdésében műemléki területté nyilvánított és a rendelet 9. mellékletben leírt határon belüli terület védettségének megszüntetése, vagy legalább helyi védettségű egyedi értékre való korlátozása érdekében.

Jánoshalma Város Képviselő-testületének 57/2015. (III.26.) Kt.sz. számú határozata alapján 2015. május 20. napján kelt kérelemben foglaltakkal kapcsolatban az Önkormányzat elutasító választ kapott, a 133/2018. (IX.27.) Kt.sz. határozatban megerősített és 2018. szeptember 21. napján megfogalmazott kérelemre pedig válasz sem érkezett.

Álláspontom szerint a műemléki jelentőségű területté nyilvánítás szakmai ismerve fennállásának szempontjából is szükséges felülvizsgálni a fennálló védelmet.

A védetté nyilvánított területen található ingatlanok legnagyobb része ugyanis építészeti, örökségvédelmi szempontból nem képviselnek historizáló homlokzatú, polgári jellegű, feltétlenül megőrizendő épületeket.

A helyi védettségű egyedi értékű épületek kisebb területen fekszenek és a településszerkezet, településkép szempontjából a jelenleg meghatározott területre tekintettel nem relevánsak.

A műemléki jelentőségű területté nyilvánított övezet nagy kiterjedésében élő lakosság gazdasági potenciálja sem teszi lehetővé, hogy a védelem alatt álló ingatlanok vonatkozásában csak előzetes tervezési, engedélyezési és illetékköteles eljárások lefolytatását követően, jelentős többletkiadások terhe mellett végezzék el a tatarozási, festési, hő-és vízszigetelési, illetve egyéb építészeti, karbantartási munkálatokat.

Továbbá a történeti értékű épületállomány jelentős része könnyen pusztuló építőanyagból, sokszor földfalazattal épült, amelynek rekonstrukciója általában körülményes. Az egyes építőanyagok (pl. fagyálló idomtégla, de egyáltalán fagyálló téglá) beszerzése lehetetlen, vagy megfizethetetlen és hiányzik a tradicionális szakmai tudással rendelkező munkaerő is.

Az utóbbi évek lakástámogatási rendszere és európai uniós forrásból finanszírozott beruházások konstrukciói sem a régi épületek felújításának, korszerűsítésének kedveznek,

helyette sokkal inkább az új beruházásokat preferálják, mely lehetőségekből a fennálló helyzetre tekintettel a lakosság és a vállalkozások nagy része nem, vagy csak jelentős nehézségek árán tudnak részesülni.

A fenti indokok alapján, illetve tekintettel arra, hogy az Önkormányzat álláspontja továbbra is az, hogy a Jánoshalma területén fennálló műemléki jelentőségű terület védettsége megszüntetésre, illetve szűkítésre kerüljön, így újabb kérelemmel kíván fordulni a jelenleg illetékes hatósághoz, amely jelenleg a Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkársága.

Gazdaságfejlesztési és Városüzemeltetési Bizottság és a Pénzügyi, Jogi, Ügyrendi Bizottság az ügyet megtárgyalta és az alábbi határozati javaslatot terjeszti a Tisztelt Képviselő-testület elé elfogadásra.

Határozati javaslat:

Jánoshalma Városi Önkormányzat Képviselő- testülete kezdeményezi az egyes ingatlanok műemlékké nyilvánításáról, valamint műemléki jelentőségű területté nyilvánításáról, illetve műemléki védtségének megszüntetéséről szóló 53/2011. (VIII.25.) NEFMI rendelet 176.§ (1) bekezdésében műemléki területté nyilvánított és a rendelet 9. mellékletben leírt határon belüli terület védtségének megszüntetését, illetve annak a helyi védtségű egyedi értékekre való szűkítését.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a kérelem benyújtására az illetékes hatóság felé.

Határidő: azonnal

Felelős: Czeller Zoltán polgármester

Jánoshalma, 2020. június 18.

Malustyik Béla sk.
Gazdaságfejlesztési és Városüzemeltetési
Bizottság elnöke

Madarász Attila sk.
Pénzügyi, Jogi, Ügyrendi
Bizottság elnöke